

K a k u k T a m á s

A művészetnek a lélek az otthona

Könnyű műtét után lábadoztam a leengedett redőnyű szobában. Kinn teljes hévvel fűtötte a falakat a nyár. Az állólámpa fényénél az ölemben tartott könyvből ezt olvastam: „Az ifjúság saját korlátlanágát és a jövő végtelenségét látja a költészetben, ez pedig eltakarja a fogyatékoságokat, és pótolja a hiányt. Azt költi bele a műalkotásba, amit saját szívében él át.” Ezek a sorok idéződnek fel bennem Adalbert Stifter vaskos fejlődésregényéből, a Nyárutóból, amikor végigsétálok a hajdani templom terében felfüggesztett, posztamensre helyezett műtárgyak előtt.

Ha egy szóban fogalmazom meg ezt az érzést, akkor a tisztaság jut eszembe, mert a fiatal vajdasági és felvidéki képzőművészek tárlatát talán ezzel lehet jellemezni. Ehhez nyilván hozzátartozik az alkotás megszenvedett folyamata, a valószínűleg buktatókkal teli út a művek megszületéséig.

A „Határtalan képzőművészet” című kiállításnak az Észak-Komáromi Limes Galéria ad otthont, a tárlat megjárta Zentát és Szabadkát, utolsó állomása Tata lesz. Az egykori katonatemplom hajója komoly térbeli távlatot ad a műveknek, amelyek mindegyike frissességet sugároz, ahogy a fiatal magyarországi képzőművészek kiállításain is megcsapja ez a fuvalat az embert. Tehetséges, bátor, kísérletező kedvű művészek alkotásait gyűjtötték össze a kurátorok. A neveket, az eddig életutakat tanulmányozva kiderül, hogy sokuknak a hétköznapiak is határtalanok. Tanulmányait Budapesten végeztek, többek közülük Magyarországon (is) élnek. A pandémiamentes időkben a földrajzi átjárhatóságnak sincs akadálya, és a digitális világ nyújtotta platformok számukra már a természetes létezés tartozékai. Nem feltétlenül a globalizált világ szabadságából következnek a művek előtt álldogáló figyelem tanulságai.

Éliás Ádám / *Ló nélkül és Aratás, bronz, 2018*

Lázár Tibor festőművész képei és az érdeklődők

A kiállítók sokféle szellemi munícióval érkeztek, ez értelemszerűen ott tükröződik a művekben. A világhoz és önmagukhoz való közelítéseikben egyértelműen felfedezhető a látvány sokszínűsége. Ahogy Wehner Tibor írja a katalógus előszavában: „A gazdag összképben azonos súllyal és azonos jelentőséggel jelenik meg a konkrét és az elvont, a természetelvű és absztrakt, az expresszív, gesztus-jellegű képrögzítés, a szürreális látomás, a tasisztikus festőiséggel tolmácsolt kifejezés, a groteszk hangvételű kritikus kérdésfelvetés, a kollázs-munka és az objet trouvé, a minimalista dekorativitás, a neodaista meghökkentés, a posztmodern idézet és a konceptuális szembesítés.” Ez utóbbira példa Gubik Korina a „Kérem...készítsen nekem egy képet” intervenciója, mely a néző bevonását szorgalmazza a műalkotás folyamatába. A tárlaton erős hatással bírnak Acsaji Györgyi vászonra vitt, kőálmot idéző alvó emberfejei. Relevánsak Lázár Tibor talányos című és üzenetű akriljai, nem véletlenül kerültek a tárlat fő helyére. Sejtelmesen szépek, miközben korántsem andalítók a monokrom színekkel dolgozó Raffai Ingrid festményei. Éliás Ádám fémplasztikáival értelmezi újra a falusi létehez tartozó munkaeszközöket,

a műtárgyak mögé bújtatott embereket. A szülőföldhöz való ragaszkodás és modernség ötvözete jelenik meg M. Kiss Márti nagyméretű képein. Érzelmileg megrendítőek Mayer Éva kéklő, emelkedő, lángoló templomai. Különös hangulatú Mazán Anikó Tér-Idő-Emlék plexilemezre festett életkép sorozata.

A vajdasági kurátorok úgy vélik, „A művészek mai köntösbe öltöztetik a nagy korszakok jelentős stílusirányzatait, legyen szó itt akár reneszánszról vagy pop-arttról. A korok jellemzői visszaköszönnek a vásznon, az alkotásokon, fűszerezve a kortárs technikák sokoldalúságával. Mondhatni: újraélesztik azt.” A felvidéki kurátorok megállapítják, „hogyan fiatal generáció tagjai, legyenek délvidéki vagy felvidéki származásúak, mennyire progresszíven, egyéni komponálóerővel formálták gondolataikat.” A „Határtalan képzőművészet” sikeres kísérlet a különbözőségek egységének megteremtésére. Ez a tárlat azért is fontos, mert áthidalja az országhatárokat, nem feltétlenül geográfiai értelemben. Hanem azal, hogy megerősíti az örök szabályt, miszerint a művészetnek a lélek az otthona. Ez adhat reményt a művészeknek és a műalkotásokban a létezéshez erőt gyűjtő embernek egyaránt.

Szunyog Júlia / Erdőszellemek (részlet) 2018

Török Bianka / Perigo társasjáték (részlet)

A kiállítás megnyitója, Stefanovits Péter grafikusművész és a megjelent kiállítók - Nagy Judit, M. Kiss Márti, Méry Beáta, Szabó Andrea, Matyus Dóra és Török Bianka

Limes Galéria enteriőr

A felvidéki kiállító művészek: Éliás Ádám, Alexandra Kršňáková, M. Kiss Márti, Mayer Éva, Mazán Anikó, Méry Beáta, Nagy Judit, Szunyog Júlia, Szűcs Gábor, Tarcsi Ádám, Török Bianka, Vámos János.

Kiállító művészek a Vajdaságból: Acsaji Györgyi, Argyelán Zita, Gubik Korina, Kincses Endre, Lázár Tibor, Monyv Glória, Pesti Emma, Raffai Ingrid, Sándor Laura, Tarkó János, Újházi Adrienn, Vass Szabolcs.

Limes Galéria, Észak-Komárom
 Felvidéki Magyar Szépművészeti Egyesület
 és a Kernstok Károly Művészeti Alapítvány
 Kurátorok: Miglinczi Éva, Blaskó Árpád,
 Brenner J. János

Fotó: Krüger Viktor, Miglinczi Éva, Szalai Erika

Előtérben Szunyog Júlia / Erdőszellemek, falon Méry Beáta / Háború című alkotásai

Limes Galéria enteriőr